

Å ta ansvar for noe jeg trodde ikke kunne skje

Av Egil Grandhagen

Det hender en sjelden gang at vi opplever det utenkelige. Det var det som skjedde den dagen da jeg fikk en telefon fra den anerkjente kunstneren Kari Grasmø, der hun forteller sin historie fra tiden da hun kom som førsteklasing til internatet ved den norske skolen i Japan i 1954. Den historien handler om dype krenkelsers over lang tid fra en rektor som var sendt ut som misjonær av NLM. Etter hvert viste det seg at det var et betydelig antall elever ved skolen som kunne fortelle samme historie som Kari. Samtalen og det som fulgte har gjort mye med meg og mine nærmeste medarbeidere. Vi fikk på kort tid et helt nytt perspektiv på hva det kan innebære å lede en kristen organisasjon. Kari og hennes venninner førte oss inn i en bratt læringskurve. Det ble mange tårer og mye smerte på kontoret i Grensen 19.

Vi visste på dette tidspunktet svært lite om hva et seksuelt overgrep var, og dermed heller ikke mye om virkningene av å bli utsatt for dette. Men vi forsøkte å oppdatere oss, og de utsatte kvinnene (og noen menn) var blant våre gode læremestere.

Jeg vil nå si litt om hva det for meg innebærer å ta ansvar i en slik situasjon ved seks korte teser:

1. Å ta ansvar innebærer en forpliktelse for ledelsen i organisasjon/kirkesamfunn til å møte og lytte til den utsatte med en grunnleggende tillit, og vise at man føler sinne og avsky for det som er gjort, og en dyp smerte og fortvilelse over de følger dette har fått for den utsatte.
2. Å ta ansvar innebærer at ledelsen i organisasjon/kirkesamfunn konfronterer overgriper/krenker på en adekvat måte. En eventuell politietterforskning og påfølgende rettslig prosess overflødiggjør ikke en aktiv involvering fra arbeidsgiver.
3. Å ta ansvar innebærer at organisasjonen/kirkesamfunnet etablerer retningslinjer og prosedyrer for hvordan behandlingen av slike saker skal skje.
4. Å ta ansvar innebærer å vedstå seg alvoret i denne type saker både innad og utad i offentligheten.
5. Å ta ansvar innebærer å forebygge. Det er nødvendig med forpliktende retningslinjer for praktisk opptreden f.eks. i en sjelesorgsituasjon. Rutiner ved internatskoler må gjennomgås. Medarbeidere med forkynner- og sjelesorgansvar må forpliktes til å motta regelmessig veiledning.
6. Å ta ansvar innebærer å lytte til krenkerens historie, og gi han mulighet til å beskrive sin del av hendelsesforløpet